

Briuselis, 2023 m. spalio 3 d.
(OR. en)

13629/23

LIMITE

CLIMA 432
ENER 519
FIN 991
COMPET 936

PRANEŠIMAS DĖL „I/A“ PUNKTO

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui (COREPER I) / Tarybai
Ankstesnio dokumento Nr.:	12791/2/23 REV 2
Dalykas:	Tarybos išvadų dėl Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos Nr. 18/2023 „ES klimato srities ir energetikos tikslai: 2020 m. tikslai pasiekti, tačiau esama mažai požymių, kad pakaks veiksmų, skirtų 2030 m. tikslams pasiekti“ projektas – Patvirtinimas

- 2023 m. birželio 26 d. Europos Audito Rūmai paskelbė specialiąją ataskaitą Nr. 18/2023 „ES klimato srities ir energetikos tikslai: 2020 m. tikslai pasiekti, tačiau esama mažai požymių, kad pakaks veiksmų, skirtų 2030 m. tikslams pasiekti“¹.
- 2023 m. liepos 19 d. Nuolatinių atstovų komitetas pavedė Aplinkos darbo grupei išnagrinėti ataskaitą² vadovaujantis taisyklėmis, išdėstytomis Tarybos išvadose dėl Audito Rūmų parengtų specialiųjų ataskaitų nagrinėjimo gerinimo³.
- Delegacijos ataskaitą išnagrinėjo 2023 m. liepos 20 d. neformalioje Aplinkos darbo grupės narių vaizdo konferencijoje, po to, kai Audito Rūmų atstovai pristatė pagrindines ataskaitos išvadas.

¹ OL C 227, 2023 6 29, p. 12.

² Dok. 11550/23.

³ Dok. 7515/00 + COR 1.

4. 2023 m. rugsėjo 25 d. posėdyje Aplinkos darbo grupė apsvaustė pirmininkaujančios valstybės narės parengtą Tarybos išvadų projektą⁴. Po posėdžio projektui pritarta iš esmės, remiantis peržiūrėtu tekstu⁵. Sutartas tekstas pateikiamas šio pranešimo priede.
5. Todėl Nuolatinių atstovų komiteto prašoma pateikti Tarybai šio pranešimo priede išdėstyta išvadų projektą, kad jis būtų patvirtintas vieno iš būsimų jos posėdžių darbotvarkės A punktu.

⁴ Dok. 12791/1/23 REV 1.

⁵ Dok. 12791/2/23 REV 2.

Europos Audito Rūmų specialioji ataskaita Nr. 18/2023 „ES klimato srities ir energetikos tikslai: 2020 m. tikslai pasiekti, tačiau esama mažai požymių, kad pakaks veiksmų, skirtų 2030 m. tikslams pasiekti“

– Tarybos išvadų projektas –

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

PRIMINDAMA savo išvadas dėl Audito Rūmų parengtų specialiųjų ataskaitų nagrinėjimo gerinimo atsižvelgiant į biudžeto įvykdymo patvirtinimo procedūrą¹:

1. PALANKIAI VERTINA Europos Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 18/2023 „ES klimato srities ir energetikos tikslai: 2020 m. tikslai pasiekti, tačiau esama mažai požymių, kad pakaks veiksmų, skirtų 2030 m. tikslams pasiekti“;
2. ATKREIPIA DĖMESĮ į specialiosios ataskaitos išvadas bei rekomendacijas, taip pat Komisijos pateiktus atsakymus; PRIMENA, kad pagal Sutartis Komisija yra institucija, kuri prižiūri Sąjungos teisės taikymą kontroliuojant Europos Sąjungos Teisingumo Teismui;
3. PAŽYMI, kad Komisija išanalizavo COVID-19 pandemijos poveikį 2020 m. pagrindinių energetikos ir klimato srities tikslų pasiekimui ir nustatė, kad energijos vartojimo ir išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekio sumažėjimas pandemijos metu padarė poveikį kai kurių 2020 m. tikslų bendram pasiekimui, ir AKCENTUOJA išvadą, kad nepaisant to, jog išmetamas ŠESD kiekis 2021 m., palyginti su išimtinai mažu dėl pandemijos 2020 m. buvusiu kiekiu, padidėjo, mažėjimo tendencija išliko ir kiekiai buvo mažesni nei ikipandeminiai lygiai, todėl, kartu PRIPAŽINDAMA pandemijos poveikį, PABRĖŽIA klimato politikos įgyvendinimo indėlį siekiant 2020 m. tikslo;

¹ Dok. 7515/00 + COR 1.

4. MANO, kad turimas išmetamo ŠESD kiekio ataskaitas, kuriose pateikiami duomenys ir įvertinamas vienam BVP vienetui ir vienam gyventojui tenkantis išmetamas ŠESD kiekis, būtų pravartu naudoti Komisijai rengiant reguliarias pažangos ataskaitas, tačiau PABRĖŽIA, kad būtina turėti mintyje, kad išorės veiksnių poveikį sudėtinga atskirti nuo vykdomos politikos poveikio;
5. PRIMENA, kad Europos Sąjungos Taryba ir Europos Parlamentas neseniai susitarė dėl daugumos 55 % tikslo priemonių rinkinio teisės aktų – tai sudarys sąlygas Sąjungai pasiekti tikslą iki 2030 m. grynąjį išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį savo viduje sumažinti bent 55 %, palyginti su 1990 m. lygiu, ir šiame kontekste AKCENTUOJA peržiūrėtą Direktyvą dėl ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos (ATLPS), peržiūrėtą Pastangų pasidalijimo reglamentą, peržiūrėtą Energijos vartojimo efektyvumo direktyvą ir peržiūrėtą Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvą;
6. PABRĖŽIA, kad Pastangų pasidalijimo reglamentu numatyta galimybė perleisti metines šiltnamio efektą sukeliančių dujų kvotas skatina valstybių narių bendradarbiavimą ir sudaro joms sąlygas ekonomiškai efektyviai pasiekti savo ŠESD kiekio mažinimo tikslus ir kartu užtikrinti aplinkosauginį naudingumą; MANO, kad tikslinga leisti valstybėms narėms pačioms nustatyti metinių išmetamųjų teršalų kvotų perleidimų kainą; PRIMENA, kad pagal esamas metinių išmetamųjų teršalų kvotų perleidimų skaidrumo nuostatas, kurios buvo dar kartą neseniai sugriežtintos atliekant Pastangų pasidalijimo reglamento peržiūrą, numatoma, *inter alia*, teikti elektronine forma prieinamą informaciją apie kainų, mokamų už metinių išmetamųjų teršalų kvotų perleidimą, intervalą, Komisijai sudarius santrauką, ir reikalauti, kad valstybės narės informuotų Klimato kaitos komitetą apie savo ketinimą perleisti tam tikrų metų metines išmetamųjų teršalų kvotas prieš atliekant tokį perleidimą; ATKREIPIA DĖMESĮ į Komisijos ketinimą išbandyti galimybę viešai skelbti informaciją apie atsinaujinančiųjų išteklių energijos statistinių perleidimų tarp valstybių narių kiekius ir kainas, gavus dalyvaujančių valstybių narių sutikimą;

7. PALANKIAI VERTINA Komisijos ketinimą įvertinti galimybę iki 2026 m. naudoti pagal pasienio anglies dioksido korekcinį mechanizmą surinktus duomenis, kad būtų galima geriau suprasti prekybos poveikį išmetamam ŠESD kiekiui, kaip papildomą priemonę savo ataskaitoms dėl ES pažangos siekiant 2030 m. klimato srities tikslo;
8. SUTINKA su tuo, kad aviacijos ir jūrų transporto sektoriai turi prisidėti prie didesnių Sąjungos klimato srities tikslų ir Paryžiaus susitarimo tikslų; PRIMENA, kad ES ATLPS šiuo metu taikoma tarptautinei aviacijai Europos viduje, ir AKCENTUOJA pastaruoju metu padarytą ES ATLPS direktyvos dalinį pakeitimą, kuriuo į jos taikymo sritį įtrauktas tarptautinis jūrų transportas; PAŽYMI, kad abiejų sektorių įtraukimas į taikymo sritį ateityje yra susijęs su pokyčiais atitinkamose tarptautinėse organizacijose (ICAO ir IMO);
9. PABRĖŽIA integruotų nacionalinių energetikos ir klimato srities veiksmų planų pagal Energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo reglamentą svarbą pažangos siekiant Sąjungos 2030 m. tikslų užtikrinimo kontekste; SKATINA valstybes nares ir Komisiją toliau gerai bendradarbiauti pagal tą sistemą.